

ליקוטים וסיפורים נפלאים - נשא

ברש"י: "מה כתוב למעלה מן העניין 'ואיש את קדשיו לו יהיו', אם אתה מעכב מתנות הכהן, חייך שתצטרך לבוא אצלו להביא לו את הסוטה.

הסביר החתם סופר זצ"ל את הקשר בין עיכוב המעשרות לכהן ופרשת הסוטה. מצינו בגמרא שתי סגולות לעשירות:

הראשונה, 'עשר תעשר' (דברים יא, כב), עליו דרשו חז"ל (שבת קיט, א): 'עשר בשביל שתתעשר', והשנייה, 'אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעטרו' (ב"מ נט, א) - כבדו את נשותיכם בבגדים נאים כדי שתתעשרו.

עלול האדם לחשוב שדיו שיקנה לאשתו מלבושים נאים, ואינו צריך להפריש מעשרות כדי להתעשר. על אדם זה אמרו חז"ל, אם אתה מעכב מתנות הכהן - את המעשרות, משום שנתת ממונך רק עבור מלבושי אשתך, חייך שתצטרך להביא לו את הסוטה, שכן אשה שמתכבדת יותר מדי במלבושים ותכשיטים נאים עלולה להגיע לידי קלקול גדול.

(ילקוט מאיש לרעהו)

"כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר לה" (ו, ב)

המילה "יפלא" נגזרת מלשון "פלא", ונשאלת השאלה: מה הקשר בין פלא לנזירות? התשובה היא שאכן דבר פלא הוא, שאדם פורש מתאוות העולם הזה.

הן רוב העולם הולכים אחר תאוותם, עד שנעשים עבדי

תאוות העולם הזה, וכל מי שהוא חפשי מן התאוות, ומולך עליהן, הוא המלך האמיתי, ומעוטר הוא בכך - כתר מלכות בראשו.

כזה הוא הנזיר, אשר שמו נגזר מגזרת "נזר" - כתר, ומעידה עליו התורה שאמנם מעוטר הוא בנזר מלכות. שכן נאמר עליו במפורש (פסוק ו) "כי נזר אלהיו על ראשו".

(אבן עזרא)

"לאביו ולאמו לאחותו לא יטמא" (ו, ז)

כהן מותר לו להיטמא לקרובים, ואילו נזיר אסור להיטמא אפילו לקרובים.

כהן הרי לא קיבל על עצמו את הקדושה, אלא נולד כהן והקדושה חלה עליו מאלוה, ויתכן איפוא שלא יוכל לעמוד בניסיון לכשיאסרו עליו להיטמא להוריו,

לעומתו הנזיר, אשר אסר על עצמו את הנזירות מרצונו הטוב, הרי יש להניח כי מן הסתם בדק את עצמו והשתכנע שיוכל לעמוד בכל הניסיונות הכרוכים בכך.

"והתוודו את הטאתם אשר עשו והשיב את אשמו" (ה, ז)

בספר אזנים לתורה מסופר על עיר אחת שבה היו רבים שזלזלו בעוון גזל, פרצה מגיפה קשה שהפילה חללים רבים.

בצר להם התכנסו בני העיר לבית הכנסת, והרב הוכיח אותם על חוסר ישרותם, ועוררם להשיב ממון גזול ולתקן את מעשיהם. הנאספים קיבלו על עצמם לשפר את מעשיהם ולהשיב את כל החמס אשר בידיהם.

אך בשכונך המגיפה, עמדו רק מעטים בדיבורם.

אמר על כך הרב, כתוב 'והתוודו את חטאתם אשר עשו והשיב את אשמו' - פתח בלשון רבים וסיים בלשון יחיד, כי אמנם רבים מתוודים ומכים על חטא, אולם רק יחידים משיבים את הגזילה בפועל.

(ילקוט מאיש לרעהו)

"איש אשר יתן לכהן לו יהיה" (ה, י)

"ממון הרבה" (רש"י)

יהודי אחד הגיע לרה"ק רבי פנחס מקאריץ ושאלו: הנה חז"ל (תענית ט). אמרו 'עשר בשביל שתתעשר' ואני כל ימי מעשר ולא ראיתי עושר כלל.

השיב לו הרה"ק מקאריץ במשל: עגלון אחד התברך בזוג סוסים בריאים וחזקים, אשר מיהרו לרוץ לפניו ולסחוב

את מרכבתו בקלות לכל אשר יצווה עליהם.

באחת הפעמים לאחר שעצר העגלון למנוחה והאכיל והשקה את הסוסים, עלה לדוכנו בקדמת העגלה והכה את סוסיו בשוט אחת ושתיים למען יזוזו ממקומם, הסוסים מיאנו ללכת.

אדם חכם שעבר שם קרא לעגלון בתוכחה: "הוי, שוטה ופתי! הן כאשר ירדת מהעגלה עצרת את הגלגלים במעצורים מיוחדים, כל עוד שלא הסרת אותם ממקומם - היאך חפץ הנך שסוסך יוכלו להתקדם!?"

סיים הרה"ק מקאריץ לשואל: "עשר תעשר" היא סגולה שכוחה יפה ככוחם של סוסים לסחיבת העגלה. אולם מעשיך הרעים הם המעצורים שתחת גלגלי עגלת העושר, לפיכך הסר את המעצורים והסוסים יסעו..."

(במחשבה תחילה)

"דבר אל בני ישראל... איש איש כי תשטה אשתו ומעלה בו מעל" (ה, יב)

לעי"נ הרה"צ

ר' פנחס בן ר' בנימין ביוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

ליקוטים וסיפורים נפלאים - נשא

כאשר אנו מסתכלים. כאשר נמנעת לאכול עם חבריך חפצתי לראות האם בביתך באמת הכל כדין ואז ראיתי את החמץ. "וכיצד קרה הדבר למרות כל הזהירות המופלגת שלך? משום שהמשרת הגוי ראה שאתה כל כך מחמיר ומהדר לבער את החמץ מביתך, הוא החליט להכשיל אותך במתכוון. הוא השליך את החמץ לחבית המים.

"ומדוע אירע לך כזאת?" הסביר המגיד בתוכחת מוסר, "משום שנהגת בחומרות ובמאמצים מפליגים שלאחריהם חשת שכעת שום תקלה לא יכולה לצאת. והאמת היא שאחרי כל המאמץ וכל ההקפדות מוכרחים וזקוקים לסייעתא דשמיא, שכן בלי זה לא ניתן להישמר מחמץ לגמרי. את זה גופא רצו ללמדך משמים: אחרי כל מה שעושים עדיין זקוקים לסייעתא דשמיא מרובה כדי שהכל יעלה כשורה".

ה"כלי יקר" עונה, בין דבריו, גם בדרך מוסר מדוע הנזיר נקרא חוטא ועל מה הוא צריך כפרה:

התורה ניתנה עם ציוויים שווים לכל בני ישראל, מגיל חיוב במצוות ועד יציאה מן העולם. והלא לא כל הטבעים שווים, אלא שהתורה הקדושה מעניקה כוח מיוחד לכל יהודי שרוצה להישמר מאיסורים שיעמוד בהם. כאשר אדם מקבל על עצמו איסורים וגדרים נוספים שהתורה לא ציוותה, על ההוספות הללו אין שמירה של התורה על האדם שיינצל

מגירוי היצר הרע ועליו לעמוד בכל כוחותיו להצליח. זהו חטאו של הנזיר שאכן הופסקה נזירותו באונס ונטמא. על כל פנים הרווחנו חיזוק גדול לזכור: בכל מה שהתורה אסרה על האדם יש לו שמירה והשתדלות כאשר הוא עושה את המוטל עליו, לחזקו ולאמצו כנגד היצר הרע לבל יוכל לו. וכלשונו של ה"כלי יקר": "כי המוחץ הוא ירפא!" (במחשבה תחילה)

"ביום מלאת ימי נזרו יביא אותו" (ו, יג)

יביא את עצמו. (רש"י) הסביר המשך חכמה, למען האמת הרי כל תכליתה של הנזירות, לבטל תאוותיו ונטיות לבו של הנזיר ולכבוש את אנוכיותו, ואם אכן מגיע למצב כזה בו מסוגל לראות את ענייניו באותו מבט שרואה את עניני הזולת, היינו שלא מרגיש נטייה כלשהי לעצמו יותר מאשר לזולתו, אותה הוא כי הושלמה נזירותו והושגה מטרתה.

הלשון "יביא את עצמו" היא ברורה, שכן כעת מביא הוא את עצמו, כאילו מביא אדם אחר זולתו.

"וכפר עליו מאשר חטא על הנפש" (ו, יא)

מפני מה חייב הנזיר שנטמא להביא קרבן? רש"י מביא לכך שתי סבות: שלא נזהר מטומאת המת, ושצער עצמו מן היין.

נשאלת השאלה: הרי כל נזיר מצער עצמו בכך שאיננו שותה יין, מדוע רק נזיר שנטמא מקריב קרבן אשם? התשובה היא שכאשר נזיר נטמא, ימי הנזירות הראשונים בטלים. יוצא מכך שבימים אלו לא היה נזיר כלל, אם כן לחנם ציער עצמו. דבר זה נחשב לו לחטא ועל כך הוא מביא קרבן אשם.

(כלי יקר)

"וכפר עליו מאשר חטא על הנפש" (ו, יא)

ה"כלי יקר" מביא את דברי רבי אלעזר הקפר בגמרא שהנזיר מביא קרבן לכפר עליו שציער עצמו מן היין והוא זקוק לכפרה.

ה"כלי יקר" תמה: אם התורה קראה לו קדוש "קדש יהיה גדל פרע שער ראשו" (ו, ה) בנדר הנזירות, האין שייך שיצטרך כפרה על שהזיר עצמו מן היין, ועוד, כיצד נהפך מ'קדוש' ל'חוטא' - "אשר חטא על הנפש".

אצל המגיד הקדוש

מטשערנוביל ישבו יהודים באחרון של פסח ואכלו איש ממאכל רעהו בשיתוף, כמנהג ישראל שאף שבפסח עצמו לא אוכלים ממאכלי השני, באחרון של פסח אוכלים יחד.

אחד החסידים שהגיע אל המגיד סירב לאכול בשיתוף עם אחרים והמשיך לנהוג בחומרה.

פנה אליו המגיד בתוכחה ושאל: "מדוע בביתך אינך משגיח? בחצר מונחת חתיכת חמץ בחבית המים..."

היהודי מיהר לביתו ולדאבנו מצא בזעזוע חתיכת חמץ בתוך חבית המים שהוכנה מראש עבור ימי הפסח.

הוא חזר לטשערנוביל ושאל את המגיד שלוש שאלות:

א. אם המגיד ידע על החמץ, מדוע הזהיר אותו רק באחרון של פסח ולא בראשיתו.

ב. היהודי הזה שנוהר כל כך שלא יהיה חמץ נסתר בביתו, ובוודאי שלא גלוי, איך אירע כזאת שחמץ היה בכליו.

ג. בשל איזה פגם במעשיו נענש בעונש שכזה לאחר כל השתדלותו.

"על שאלתך מדוע לא אמרתי מראש", השיב המגיד, "משום שאצל הקב"ה הכל נסקרין בסקירה אחת, אולם אנו יצורי חומר יכולים לראות רק

.....
הַעֲגֵלוֹן וְכָל בְּנֵי הַבַּיִת מִמְּתִינִים, אָמְנָם הוּא עֲדִין
בַּפֶּתַח וַיֵּדוּ עַל הַמְּזוּזָה.
לְפֶתַע הַסֵּתוּבָב וַחֲזַר לְשֶׁבֶת לֵיד הַגְּמְרָא.
רָאָה הַעֲגֵלוֹן כִּי אֵינוּ בָּא וּפָנָה לְדַרְכּוֹ.
נִגְשׂוּ אֵלָיו בְּנֵי הַבַּיִת וְשָׂאוּ אוֹתוֹ מִדְּוַע לֹא נָסַע?
.....

לעי"נ האשה החשובה
מרת מרים יוכבד ב"ר צבי
ליבוביץ ע"ה - כ"א מר חשון תשפ"א

ליקוטים וסיפורים נפלאים - נשא

ומסיים הרב בתמיהה, "היכן מצינו במשך השנה עוד תפילה שהבורא בעצמו מברך את היהודי? אם כן, מדוע אנשים אינם משתדלים לרדוף ולהשתדל כדי לזכות 'בברכת כהנים'?!...".

"דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם" (ו, כג)

שאל החוזה הק' מלובלין זי"ע, מדוע יש ציווי כיצד לברך את עם ישראל, בעוד שאין ציווי על עצם ברכת הכהנים? תירץ הרה"ק האמרי אמת זי"ע על פי המשנה (אבות א, יב) 'הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום'. לאהרן הכהן הייתה עין טובה וכל מעשיו נבעו ממידת החסד כדאיתא בזה"ק. אם כן מטבעם של הכהנים הם משתוקקים לברך את בני ישראל, וידיהם מורמות מאליהם לברך אותם, ועל כן אין כל צורך לצוות אותם לברך, אלא רק לומר להם כיצד לברך.

דומה לכך כתב גם הרמב"ן על הפסוק 'וישא אהרן את ידו אל העם ויברכם' (ויקרא ט, כב) - שאהרן הכהן התעורר מעצמו לברך את העם, אף שלא נצטווה עדיין על נשיאת כפים, ואמרו בתורת כהנים (מכילתא דמלואים ו) שבשכר זה זכה בנשיאת כפים עד סוף הדורות.

(ילקוט מאיש לרעהו)

"כה תברכו את בני ישראל" (ו, כג)

אל הרה"ק רבי אברהם טווערסקי, המגיד מטריסק, ניגש חסיד בבקשה לזכות בברכתו של המגיד. דרכו של המגיד מטריסק הייתה לדרוש סכום כסף בעד ברכתו. גם הפעם ביקש המגיד ממבקש שייתן סכום מסוים לצדקה ואז יברכו. נענה החסיד שאין ברשותו את האפשרות לתת את הסכום.

"אבל אם אין ברשותי את הסכום", התפלא החסיד, "לא מגיעה לי ברכה?! נענה לו המגיד: "הקדוש ברוך הוא יברך אותך".

הגאון רבי חיים עוזר גרודז'נסקי זצ"ל, מלבד גדלותו העצומה בתורה, היה מפורסם במידת הנשיאה בעול עם הציבור.

הוא היה מעניק המלצות בכתב ידו, ופעמים אף היה פונה למבקש ההמלצה ואומר: "תקרא את הנוסח, ואם אינו מוצא חן בעיניך ולא כתבתי טוב, אכתוב נוסח אחר..."

פעם באה אליו אשה אלמנה וביקשה המלצה, הוא כתב מכתב חם לנדיבי עם, כפי שיודע לכתוב בטוב לבו הרחום, והציע לה: "תקרא, ואם זה לא טוב אכתוב מחדש נוסח אחר..."

קראה האלמנה ופרצה בבכי.

נחרד רבי חיים עוזר ואמר לה: טוב. טוב בתי, אל תבכי. אם זה לא מספיק, מיד אכתוב נוסח טוב יותר..."

אמרה לו האלמנה: "לא הרב! אני בוכה, כי אף פעם לא ידעתו כמה אני מסכנה... והרב כתב את זה כל כך נכון וכואב..." (יחי ראובן)

"כה תברכו את בני ישראל" (ו, כג)

סיפר הרה"ג ר' דוד כהן, ראש ישיבת 'חברון', כי באחד הימים, בעת אשר שהה במחיצתו של מרן הרב שטיינמן, בעוד אנשים רבים צובאים על פתח ביתו לקבל ברכה להצלחה וישועה, שח מרן הרב שטיינמן ואמר: "תמוה לי מאד לראות כל כך הרבה אנשים, המלאים בסבל וצרות וזקוקים לישועה, הרצים בכל עת לחפש ולבקש ברכות, ולעיתים רבות אף נודדים למרחקים בשביל כך, וכל זאת למרות שאין הם בטוחים שבברכת אותו אדם אכן תבוא להם הישועה".

ואז המשיך הרב ואמר: "בעוד שסמוך לביתו של כל יהודי ויהודייה ישנה ברכה גדולה אשר בורא העולם בכבודו ובעצמו הבטיח בהבטחה גמורה, כי יש בה כח והיא פועלת שפע של ברכה בכל העניינים לעזור ולהושיעו". היודעים מהו אותו דבר?... המשיך מרן הרב שטיינמן ואמר: "הברכה הגדולה הזו היא 'ברכת כהנים', בה מברך הקב"ה בעצמו את עם ישראל על ידי הכהנים, כאמור: 'ושמו (הכהנים) את שמי על בני ישראל, ואני (הקב"ה) אברכם" (את ישראל)!

אָמַר הַרְבִּי, עֲשִׂיתִי חֲשׁוֹן, עַל מָה אֲנִי נוֹסֵעַ
לְאָחִי לְבִקֵּשׁ עֲזָרָה, הֲלֹא שָׁנִים כָּבָר לֹא
רְאִיתִיהוּ, וּמִי אוֹמֵר שֶׁבְּכֻלֵּי עֲדֵינְ חִי, וְאִם נִגִּיחַ
בְּעוֹ"ה שְׁעֵדִינְ חִי, מִי אוֹמֵר שֶׁהוּא עֲשִׂיר, וְגַם
אִם הוּא עֲשִׂיר גָּדוֹל, מִי אוֹמֵר שֶׁיִּרְצֶה לְבוֹא
לְעֲזָרְתִּי...
אֲמַנָּם כָּאֵן בְּבֵיתִי אֲנִי פוֹנֵה יְשִׁירוֹת לְרַב־שׁ"ע
וְאוֹמֵר לוֹ: אֲבָא, אַתָּה חִי וְקִיָּם וְאַתָּה גַם עֲשִׂיר
כְּכַתוּב 'לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נָאִם ה'... א"כ אֲצַל
אָחִי יֵשׁ לִי כְּמָה וְכְמָה סְפָקוֹת, וְאֵלּוּ אֲצַל
הַקַּב"ה יֵשׁ לִי רַק סְפָק אֶחָד שִׁיתֵּן לִי... בְּיָדָי
שְׁעֵדִיף לִי לְהִשָּׂאֵר כָּאֵן.
אֲחֵרִית דְּבָר... הִגִּיעַ מִיִּשְׁהוּ לְהַפְקִיד אֲצַלּוּ
סְכוּם כֶּסֶף גָּדוֹל וְלֹא חֹזֵר לְבִקֵּשׁוּ... וְנוֹשַׁע.
"קָרוֹב ה' לְכָל קָרְאָיו... לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ
בְּאַמֶּת" (תְּהִלִּים קמ"ה, יח)
(שִׁיחוֹת קָדֶשׁ - סְפִינְקָא)

לעי"נ האשה החשובה מרת
צפורה פייגא ע"ה ב"ר משה אליעזר
שיחי' יודלביץ - ג' שבט תשפ"א

ליקוטים וסיפורים נפלאים - נשא

לפי דעתו, אין רבנו דורש גדולות, השיב, ומן היושר והצדק למלאות דרישתו.

פני רבי לוי יצחק קרנו וענה ואמר: עכשיו אני נותן את דמי התיווך במתנה גמורה ומחלטת לכלל ישראל. מעין זה עושים הכהנים, מקבלים תחילה את ברכתו של הקדוש ברוך הוא משליח הציבור, ולאחר שהם כבר נתברכו יכולים הם לברך את ישראל.

"כה תברכו את בני ישראל" (ו, כג)

ממדותיו של אהרון להיות אוהב שלום ורודף שלום. "כה תברכו" - ברכת כוהנים היא שישראל יתברכו במידותיו של אהרון, שאף הם יהיו רודפי שלום ואוהבים זה לזה. (החווה מלובלין)

"כה תברכו את בני ישראל" (ו, כג)

ברכו את בני ישראל כמות שהם. אל תחפשו את המצוינים והחשובים, ולא את הגדולים והצדיקים, אלא כל יהודי ראוי להתברך. (האדמו"ר ממודז'ין)

"אמור להם יברכך ה' וישמרך... וישם לך שלום" (ו, כג-כו)

פתח הכתוב בלשון רבים: "אמור להם", ואילו את הברכות עצמן אמר בלשון יחיד: "יברכך... וישם לך". לא כל ברכה יפה ללשון רבים, שאין הברכה שווה לכל אדם. הרי אמרו חז"ל (תנחומא ישן יח): "'יברכך' - בממון, 'ברכך' - בבנים". הממון ברכה הוא לאחד, ואילו לאחר הוא קללה, שמעבירו מדרך הישר. כך גם בבנים, כאשר הבנים מביאים נחת להוריהם, הרי זו ברכה, ואילו כאשר הם גורמים להוריהם צער ובושה, זו היפוכה של ברכה, וכן כך בכל הברכות. לפיכך נאמרו ברכות הברכה המשולשת בתורה בלשון יחיד, לכל אחד ברכה שהוא צריך לה.

(דן מדניאל)

"כה תברכו... יברכך ה'" (ו, כג-כד)

הרי נאמר "כה תברכו", מדוע נאמר אח"כ "יברכך ה'?" אלא אף זו מכלל הברכה, כי בשר-ודם אינו יודע במה לברך, אם טוב הדבר או חלילה רע. לכן מברכים "יברכך ה'", שהוא יודע מה טוב לנו.

(כתב סופר)

"כי עבודת הקודש עליהם בכתף יישאו" (ז, ט)

אמר הרה"ק מקוצק, בכתף יישאו - עבודת הקודש דורשת עמל רב, אין הדבר בא בהיסח הדעת. "לא יגעת ומצאת - אל תאמין!"

"ילמדנו רבנו", הקשה המבקש, "מדוע מי שמשלם כסף זוכה לברכה מהרבי ואילו למי שאין כסף מוענקת לו ברכת הבורא?" "דבר זה מפורש בתורה", השיב המגיד מטריסק, "כה תברכו את בני ישראל, אם תברכו את בני ישראל בחינם ובלא תשלום כלשהו, כפי שעושים הכהנים בברכתם לכלל ישראל, הרי ש'אמור להם', כך עליכם לברך אותם - 'יברכך השם'..." (במחשבה תחילה)

"כה תברכו את בני ישראל" (ו, כג)

בשם הגר"ע יוסף שאלו, מדוע צריך שליח הציבור להקריא לכהנים את ברכת הכהנים תיבה בתיבה, וכי הכהנים אינם יודעים בעצמם את שלושת הפסוקים הללו בעל פה? אלא, ידוע שאין הברכה שורה בדבר שהוא ריק, קודם כל צריך שהאדם בעצמו יתברך באותם ברכות, ואחר כך יוכל אף הוא לברך אחרים, בבחינת טופח על מנת להטפוח, ועל כן בתחילה מקבל הכהן את ברכת הקב"ה מהשליח ציבור, ולאחר שהכהן התברך כבר, יכול הוא לברך את הציבור. מעין זה סופר על הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב זיע"א, פעם אחת במוצאי יום הכפורים שלח והזמין אליו את אחד המתווכים שבעיר.

כשבא שאל אותו רבי לוי יצחק אם הוא בקי היטב בטיב התיווך? כן רבינו, השיב הלה, הלא תיווך הוא אומנותי ופרנסתי מעודי. האם הזדמן לך לתווך עסק גדול וקבלת דמי תיווך ביד רחבה? שאלהו רבי לוי יצחק.

בוודאי, בימי חיי באו לידי כמה עסקים גדולים שהשכר שקיבלתי עלו לכמה מאות רובלים.

אם כן אמר לו רבי לוי יצחק, רצוני שאתה בתור בעל ניסיון תפסוק לי את שכרי מה שמגיע לי מאת הקב"ה, היום תיווכתי בינו כביכול ובין ישראל, ועסק גדול הבאתי לידי גמר, ידעתי כי פה בעולם התחתון מוצאים לפרקים בידי בני ישראל סחורות כאלה שאינן מצויות כלל שם בעולם העליון, ולעומת זה ידעתי גם כן ששם ישנן סחורות כאלה הדרושות לנו פה, התחלתי לסרסר ששני הצדדים יעשו חליפין בסחורותיהם.

פניתי אל השם יתברך ואמרתי לו, כאן ישנם חטאים עוונות ופשעים, שאינם שכיחים כלל בשמי מרום, וכנגד סחורות אלו שלנו, ישנן אצלך וברשותך, סחורות כאלה שאנחנו דרי מטה זקוקים להם, כמו מחילה, סליחה וכפרה, ובכך נעשה חליפין סחורה כנגד סחורה, ולאחר משא ומתן ארוך נגמר העסק בינינו, החליפין יצאו לפועל.

עכשיו אני שואל אותך בתור מתווך בעל ניסיון, כמה למשל מגיע לי לפי דעתך דמי טרחה?

רבינו, השיב, מבין אני כי הייתה לו עבודה מרובה וטרחה יתירה עד שהביא את החליפין האלה לידי גמר, ובוודאי מגיע לו בעין יפה, אבל אין אני בקי בעסקים כמו אלה, ואיני יכול לקבוע את השכר כראוי.

השיב רבי לוי יצחק: אין אני רץ להתעשר, אני דורש בתמורה, בני חיי ומזוני, מה דעתך, האם אני מגדיש את הסאה בדרישתך?